

Vlnka, Jaroslav

Básnický svet Petra Bilého

In: Česká a slovenská poezie: slovo a mlčení : kolektivní monografie.
Pospíšil, Ivo (editor); Zelenková, Anna (editor). Brno: Galium, 2015, pp.
[195]-201

ISBN 978-80-905336-8-4

Stable URL (handle): <https://hdl.handle.net/11222.digilib/digilib.81584>

Access Date: 22. 03. 2025

Version: 20250223

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

Jaroslav Vlnka (Trnava)

Básnický svet Petra Bilého

Abstrakt

Cielom štúdie *Básnický svet Petra Bilého* je analýza tvorivého vývinu predstaviteľa súčasnej slovenskej literatúry. Štúdia sa zameriava na tvorivú osobnosť Petra Bilého, reflekтуje jeho vstup do literatúry, interpretuje zberky *Spomalené prítmie* (2001), *V zajatí obrazu* (2002), *Posledná siesta milencov* (2006) a *Nočné mesto* (2009). Interpretácia textov je prepojená so životnými osudmi autora, zohľadňuje vplyvy prostredia a kláštorného života, ktoré sa prejavili vo formovaní špecifického autorského rukopisu a nadhľu poznačili tematické preferencie, stratégiu zobrazovania i básnického videnia P. Bilého.

Kľúčové slová: pop-poézia; avantgarda; moderné umenie; rehoľný život; tematické preferencie

Abstract

The Poetic World of Peter Bilý

The goal of the study *The Poetic World of Peter Bilý* is analyse the creative development of the exponent of the Contemporary Slovak Literature. This study concentrate on the creative personality of Peter Bilý, reflect on his entry into literature and interpret the poetry collections *Spomalené prítmie* (2001), *V zajatí obrazu* (2002), *Posledná siesta milencov* (2006) and *Nočné mesto* (2009). Interpretation of his texts is linked with the author's fate and accounts for impact of environment and monastic life, which were reflected in the formation of specific character of Bilý's writing and marked his thematic preferences, strategy of reproduction and poetic visions for a long time.

Key words: pop-poetry; avant-garde; modern art; monastic life; thematic preferences

Každá životná skúsenosť, pokiaľ je podaná ako autentické svedectvo, je individuálna a formuje autorský štýl. Bilého poézia zachytáva jeho konkrétny ľudský príbeh, ktorý niekedy menej, inokedy zreteľnejšie vytvára kulisy citových drám. Peter Bilý (1978) v roku 1998 začal študovať filozofiu v Ríme a bol príslušníkom rehoľného spoločenstva augustiniánov. V roku 2000 prerušil štúdium a opustil aj augustiniánsku rehoľu, odvtedy žil v Španielsku až donedávna, od roku 2013 býval na Malte a momentálne žije v Bratislave.¹ Básnik vo svojej tvorbe reflekтуje najmä rozhodnutie a príčiny, ktoré ho viedli k odchodu z rehole, opisuje aj nasledujúci život, nespútané hýrenie, užívanie slastí a pôžitkov, ktorých sa mu predtým nedostávalo. A napokon vyjadruje rozčarovanie z takého života. Bilý sa inšpiruje slovenskou pop-poéziou Jozefa Urbana, Jána Litváka a Maroša Bančaja, ktorá bola predstavená v spoločnej básnickej knihe týchto autorov *Výstrel z motyky* (1992),

¹ www.litcentrum.sk/slovenski-spisovatelia/peter-bily.

nadväzuje na svetové avantgardy, prekliatych básnikov a „*na myšlienkový odkaz moderných autorov, ale aj na dôraz moderných básnikov na formálnu virtuozitu výpovede*“.²

Nečudo, že Bilý ako motto prvej zbierky si zvolil verše Guillauma Apollinaire, napísané v parížskej väznici La Santé: „*Mne už moje ja nepatrí*,“³ ktoré konfrontuje s výrokom stredovekého svätca Anselma z Canterbury o všeobojímajúcom bohu.⁴ Lyrický subjekt básnickej zbierky je rozpoltený človek, ktorý hľadá samého seba a podľa svojho predobrazu „*neváha objavovať nové radosti, aj keď pre mnohých bude ľahšie ich znášať*“.⁵ Bilému imponoval Apollinaire v čase, keď aj on sám prežíval „*vínne obdobie v Sorrente a na Capri*“.⁶ Uvedený Apollinairev verš poukazuje i na podobnosť kláštornej a väzenskej cely, Bilý konfrontuje prísluby viery s ponukou carpe diem. Nadobudnutie skúseností a pestrých zážitkov sa stáva jeho cieľom, alkohol a ženy témou jednotlivých básni. Bánsnika láka hlučný veľký svet, kde naznievajú „*barové akordy*“ a vytvára kontrast svetského s rehoľným prostredím. Samota a ticho ako nevyhnutné predpoklady stavu, v ktorom možno rozjímať a stretnúť sa Bohom, lyrického hrdinu miestami desia, vyvolávajú v ňom skôr tiesňivé pocity (*Il Silenzio poco mortale / Ticho trochu mŕtve*). Ticho, ani ako „*poézie večný prameň*“⁷ nie je pre Bilého želaným stavom: „*mne je to ticho nápadné / neverím, že sme takí všetci*.“⁸ Bilého chápanie ticha azda najlepšie vystihuje paradox vyjadrený talianskym názvom básne *Il canto muto* – Spev mlčania, ktoréj text je, samozrejme, slovenský a vypovedá aj o spievajúcich rybách polapených v sieti.⁹

Lyrický hrdina odmieta zaistiť stav blaženosť až po smrti, keď ho môže zakúsiť, hoci len krátkodobo alebo na chvíľu ihned, teda ešte počas života: „*Na Golgote si ako v Paríži... / A Rím ti zase niečo tají. / Povedz mi, ako je ti na kríži? / Ešte dnes budeš so mnou v raji...*“¹⁰ Takých kontrastov nájdeme v zbierke viacero a sú v nej ľažiskové.

Chronotopom básní zo zbierky *Spomalené prítmie* sú rušné ulice veľkomesta (Rím, Paríž) a príťažlivé turistické centrá (Sorrento, Capri) z prelomu 20. a 21. storočia, v ktorých pulzuje čulý nočný život, často ide o kaviarenské prostredie, kde

² ŠRANK, Jaroslav: *Individualizovaná literatúra*. Bratislava: Cathedra, 2013, s. 259.

³ APOLLINAIRE, Guillaume: *Vó väzení*. In: FELDEK, Ľ.: V otcovej Prahe. Praha: Slovenský literárny klub v ČR a Spolok priateľov slovenského divadla v Prahe, 2006, s. 28.

⁴ BILÝ, Peter: *Spomalené prítmie*. Bratislava: Vydavateľstvo Spolku slovenských spisovateľov, 2001, s. 5.

⁵ APOLLINAIRE, Guillaume: *L'Esprit nouveau et les Poètes*. In: Mercure de France. Bd. 130, 1918, s. 392.

⁶ VLNKA, Jaroslav – BILÝ, Peter: *Konformista skrytý za imidžom rebela* (rozhovor s autorom). Knižná revue 12, 2002, č. 13, s. 12.

⁷ SILAN, Janko: *Svätoboj*. Literárny týždenník, 1993, č. 7, s. 7.

⁸ BILÝ, Peter: *Spomalené prítmie*. Bratislava: Vydavateľstvo Spolku slovenských spisovateľov, 2001, s. 9.

⁹ BILÝ, Peter: *Spomalené prítmie*. Bratislava: Vydavateľstvo Spolku slovenských spisovateľov, 2001, s. 31 – 32.

¹⁰ Ibidem, s. 11.

lyrický hrdina (alter ego básnika) trávi spoločné chvíle s priateľmi a partnerkami. Bilý prostredníctvom svojho lyrického hrdinu poukazuje na hedonistické poňatie vlastnej existencie, no prekvapujúco ho stále zaujíma, ako to vidí Boh, ponúka pohľad na svoj život z perspektívy kresťanskej vierouky. Boh stále dozerá na jeho svetácke skutky, básnik ho pociťuje ako istú autoritu, ktorú čiastočne akceptuje.

Básnická zbierka ako celok je komponovaná ako konfrontácia rehoľného a bohémskeho života, sakrálnego s profánnym svetom. Lyrický hrdina tu uskutočňuje trvalý únik do reality a rôzne obyčajné pôžitky každodennosti považuje za skutočné zázraky, ktoré jedine sú dosiahnuteľné: „*Chladné víno do žil. / Nočný prievan do dverí. / Aby som dnes ožil. / Aby som ti uveril.*“¹¹

V básniach prevláda jednoznačný príklon k bohémskemu životu. Peter Bilý tematizuje autentickú životnú skúsenosť: odchod z kláštora augustiniánov, krátko po zložení dočasných rehoľných slubov, motivovaný zmiešanými pocitmi a istým rozčarovaním.¹² Čaživé pocity prebíjajú britkú iróniu, „*askézu pohlcuje chuť do života,*“ čo dokazuje zotrvávanie básnika na rázcestí medzi transcendentnom a pozemským bytím a poukazuje na to, že jeho univerzom je komplikovaný „*svet medzi dvoma hrami, okamih medzi dejstvami*.“¹³

Básnik oslavuje aj ospravedlňuje svoj odchod. Motív odchodu sa nespája iba s novými príležitosťami, ale aj s pocitom trpkosti a sklamania zo straty cieľa: „*Hrdzavé kľúče od nebeskej brány, / hrdzavý zámok: viac ich nevidíš.*“¹⁴ Noc, ktorá má vo viacerých básniach zbierky rekreačnú funkciu, v bánskom *Kaviareň* signalizuje čosi temné, umocňované tichom, vygradované postupným zhášaním svetiel a zavŕšené slovami: „*odopínam zlatý kríž.*“¹⁵ Bývalý študent filozofie a rehoľník akoby odkazoval na rituál, ktorý sprevádza vyhlásenie vyobcovania z cirkvi: dvanásťti kniazi hádžu rozžaté sviece na zem, ktoré fakticky dohoria.¹⁶

Druhá básnická zbierka *V zajatí obrazu* (2002) má monotematický charakter a opakuje námety spracované v predošej knihe. Nepríjemná životná udalosť odchodu z rehole, skúsenosti, ktoré jej predchádzali, ani traumy, čo po nej nasledovali už nie sú natol'ko živé. Básnik sa snaží odstráhnúť od minulosti a naplno sa oddať životu. Ambivalentnosť lyrického hrdinu, ktorý sa štylizuje do rozporuplnnej pozície bonvivána i solitéra, sukničára aj mnícha, sa stáva jeho imidžom, vzbudzuje záujem spoločnosti na žúroch, motivuje ženskú priazeň. V duchu motta, ktoré si autor vybral pre túto zbierku – „*Ars longa, vita brevis*“ (umenie je večné,

¹¹ Ibidem, s. 66.

¹² Porov. VLNKA, Jaroslav – BILÝ, Peter: *Konformista skrytý za imidžom rebela* (rozhovor s autorom). Knižná revue 12, 2002, č. 13, s. 12.

¹³ GAVURA, Ján: *Aféra a umenie medzihry*. Dotyky 13, 2001, č. 2, s. 56.

¹⁴ BILÝ, Peter: *Spomalené prítmie*. Bratislava: Vydavateľstvo Spolku slovenských spisovateľov, 2001, s. 35.

¹⁵ Ibidem, s. 35.

¹⁶ Porov. Regino z Prímu. *Libri duo de synodalibus causis et disciplinis ecclesiasticis* (napísané v roku 906). Charleston: Nabu Press, 2014.

život krátky), túži lyrický hrdina všetko zažiť, všetko skúsiť: „*sangría, sexo y marihuana*.“¹⁷ Chce prijať neznáme, nepoznané, odopierané výzvy nočného mesta a partnerských vzťahov. Tieto podnety spôsobujú ošiaľ, povznesenú náladu, ktoréj dôsledkom je básnická abstrakcia, plná erotizmu a manifestovanej chuti žiť. Dôležité je momentálne prežívanie, táto noc, tento okamih. Výčitky svedomia sú následne splachované alkoholom. Podobný pocit absencie čohosi podstatného ako vzniká v nedostatku, sa však rodí aj v hojnosti. A v zbierke *V zajatí obrazu* je až príliš života.

Stísenie, vytriezvenie z hedonizmu, rozčarovanie z pominuteľných svetských radostí a nestálych povrchných vzťahov, odkryvanie prázdnoty logicky nachádzame v nasledujúcej básnickej zbierke *Posledná siesta milencov* (2006). V rušnom veľkomeste, uprostred spoločnosti aj napriek priazni mnohých žien si lyrický hrdina uvedomuje, že je osamelý, hoci nie je sám. Samota a osamelosť sú dva rôzne pojmy, ani žiť naplno ešte neznamená plnohodnotný život: „*Tisice slákov, iba jedny husle / a cez hlas nocou štvaná oktáva. / Čo zostalo z nás po falosnom kúzle? / Opitě harfy a ich smutné pohlavia.*“¹⁸ Bily, ktorý uveril, že „*roky askézy si musí nahradit zmyslovou sýtostou,*“¹⁹ a nasledujúce roky sa venovať tomuto nahrádzaniu, o čom podávajú svedectvo jeho knihy, zrazu precitol a zistil: „*A každá láska bola plytká / a žiadna nedávala záruku.*“²⁰ Z nočných dobrodružstiev, zmyslových pôžitkov a intímnych zážitkov, ktoré doteraz vnímal pozitívne, aj ako kreatívne podnety, mu zostal pocit vyjadrený veršom: „*to mláda leží vo mne zabité.*“²¹ Ide o poznanie človeka, ktorý je mladý iba raz, žije naplno, no pritom čosi dôležité umírtvuje. Kedže Bily tematizuje aj experimentovanie s drogami a poukazuje na „*Trochu viac kokaínu / ako zvyčajne,*“²² teda zaznamenáva prekračovanie hraníc, balans na hrane aj deštruktívne dôsledky, v zbierke o to „*silnejšie zaznie jeho úprimná túžba po vnútornej celistvosti*“²³ Pochybnosti o zhýralom spôsobe života, básnika odvádzajú od kratochvíľnych zážitkov k závažnejším otázkam. Hľadá odpovede, ktoré by opodstatňovali jeho existenciu a bujaré výkriky sa menia na veľavravné mlčanie.

Býť či nebyť alebo písť či nepísť poéziu, táto modifikovaná Shakespearova otázka dostane zápornú odpoveď v zbierke *Nočné mesto* (2009). Existencia bez poézie je predstaviteľná, jej odmietnutie uľahčuje pobyt v surovom svete súčasnosti. O tom sa autor utvrdzuje v úvodnej básni *Priprava na smrť*: „*poézia je mi úplne*

¹⁷ BILÝ, Peter: *V zajatí obrazu*. Bratislava: Vydatelstvo Spolku slovenských spisovateľov, 2002, s. 10.

¹⁸ BILÝ, Peter: *Posledná siesta milencov*. Bratislava: Slovenský spisovateľ, 2006, s. 5.

¹⁹ BUZÁSSY, Ján: *Text na obálke*. In: BILÝ, P.: *Posledná siesta milencov*. Bratislava: Slovenský spisovateľ, 2006.

²⁰ BILÝ, Peter: *Posledná siesta milencov*. Bratislava: Slovenský spisovateľ, 2006, s. 32.

²¹ Ibidem, s. 32.

²² Ibidem, s. 68.

²³ MATEJOV, Radoslav: *O preťahovaní*. Knižná revue 16, 2006, č. 18, s. 5.

*lahostajná: / pegasove krídla som dohodil za pár drobných / nejakému mäsiaroví.*²⁴ Vzápäť však zisťuje, že s vylúčením poézie a emócií, zomiera v človeku niečo významné. Pocit neúplnosti podnecuje hľadanie druhého, lepšieho ja. Rebelantské gesto odmietnutia poézie je späť s kresťanskou symbolikou a posilnené rúhaním „*aj ježiš k. sa na to vysral / a pocitivo sa zamestnal / ako bankový úradník.*²⁵ Spája sa aj s rozhodnutím básnika odmlčať sa, ktoré na princípe obráteného videnia ostrejšie poukazuje na jeho problém s konvenciami.

Bilý opäťovne a svojským spôsobom prezentuje drsnú mestskú „*dekadentno-reneğátsku poetiku,*²⁶ skrízenú s biblickými a kultúrnymi podnetmi. Zámer autora „*je jasný: detailne mapovať dnešný svet s jeho nevyspytateľnými zložitosťami. Vynášať nemilosrdné stanoviská aj za predpokladu, že nebudú nasledovať tie prijemné.*²⁷“ V kontexte jeho básnickej tvorby však Nočné mesto predstavuje prirodzené vyústenie. V zbierke sa prehľbuje poznanie negatívnych javov (svetskej) spoločnosti aj kritický postoj. Adresátmi ostrej kritiky sú citovo vyprahnutí, bezohľadní ľudia, rôzni pokrytci a prospechári, ťahtíkarske a vypočítavé ženy. Predmetom kritiky je vlastne celá konzumná spoločnosť, ktorej súčasťou sú i spoločníci lyrického hrdinu z predošlých zbierok autora.

Bilý zemito vypovedá o povrchnosti sveta. V expresívnej výpovedi o mieste človeka v konzumnej spoločnosti, úderné a vulgárne slová priamo pomenúvajú problémy. Bojovné nadšenie sa však postupne rozplynie do podoby tradičnejšej lyriky, signovanej remeselne zvládnutým viazaným veršom. Lyrického hrdinu – rebela vystrieda anachronická postava rozpolteného človeka, ktorý miestami reprezentuje rousseauovský typ umelca rozkmitaného medzi stereotypným životom a vznešeným umeleckým poslaním.

Básnik opisuje zavŕšené vzťahy, po ktorých zostało niečo nedopovedané, ale aj vzťahy, čo sa skončili skôr, než začali... Menovateľom všetkých problémov je minulosť a riešením je radikálny koniec (útek, odchod, rozchod): „*Tak podme. (Žiadne Ave Eva.) / Utekaj zo mňa ako z chlieva.*²⁸

Pocit prázdnoty ľudskej existencie zjavne vyplýva z dostatku povrchných zážitkov, ktoré ponúka spotrebny spôsob života. S prázdnotou narastá pocit vlastného znečistenia a citového vyprahnutia: „*jej stehná sú dnes otvorenou knihou. Tak podme, podme / na to... Ovocie sa rozbalí, noc sa do nás vyzlečie / a pod pultom parfumérie...*²⁹“ Autobiograficky ladený lyrický hrdina koriguje mylnú predstavu o sebe a uvedomuje si, že žiadne lepšie druhé ja nejestvuje! Od okamihu tohto zistenia už nemá zmysel pred nikým a ničím unikať. Riešenie predsa jestvuje a pramení

²⁴ BILÝ, Peter: *Nočné mesto*. Bratislava: Slovenský spisovateľ, 2009, s. 6.

²⁵ Ibidem, s. 8.

²⁶ ŠRANK, Jaroslav: *Individualizovaná literatúra*. Bratislava: Cathedra, 2013, s. 261.

²⁷ BRÜCK, Miroslav: *Básnický polotovar*. Knižná revue 19, 2009, č. 24, s. 5.

²⁸ BILÝ, Peter: *Nočné mesto*. Bratislava: Slovenský spisovateľ, 2009, s. 23.

²⁹ Ibidem, s. 29.

z potreby nájdenia spriazneného človeka. Úspešnosť takého hľadanie je len hypotetická, preto sa výkrik: „*zabi to zviera vo mne, zabi*“³⁰ rozplynie v indiferentných zvukoch noci.

Básnický časopriestor nočného mesta má rekreačnú aj meditatívnu funkciu. Básnika zožierajú i podmaňujú lacné skúsenosti a zážitky, premýšla, aké je ťažké sa im brániť. Každá báseň obsahuje akciu aj reakciu, svedčí o pošmyknutí aj výčitkách svedomia. Sú to nefalšované básne o živote, básne – takmer na úrovni realistickej črt. Nie náhodou Bilý využíva motív bižutérie, najmä v básni *Bižutéria lacnej noci*, ktorej názov korešponduje s obsahom i formou. Chce poukázať na lipnutie človeka na pozlátku, za ktorým nie je nič hlbšie, trvalejšie ani zvnútornené: „*Nakoniec všetko, všetko, všetko / a aj tie básne / pôjdu s tebou do smeti.*“³¹

Konkretizácia nočného mesta v zbierke chýba, nepadne žiadne meno, názov ulice, námestia alebo niečoho, čo by mesto bližšie lokalizovalo. Všetky charakteristiky *mesto* rozkrývajú len v symbolickej rovine a sú odvodené od prídavného mena *nočné*. Bilého *nočné mesto* predstavuje odľudštenú realitu dneška: pochmúrny, povrchný a temný industrializovaný svet, ktorého dynamický rozvoj retušíuje deštrukciu, rozklad hodnôt a cynizmus, legitimizuje zápas o prežitie bezcharakternejšieho silnejšieho. Bilý to komentuje slovami: „*chodte všetci do riti, / vykŕmené hyeny čakajú / aj na naše mŕtvoly.*“³²

Poézia Petra Bilého vyviera z jedinej životnej skúsenosti a jej analýz. Vyjadruje fantómovú bolest, vystreľujúcu z toho, čo je dávno amputované alebo stratené. Lyrický hrdina jeho básnického sveta uprednostňuje pred konkrétnymi obmedzeniami života za cenu neistej kresťanskej nádeje a večnej blaženosťi, využívanie momentálnych príležitostí, lebo istý je iba život, ktorého vymedzený čas rýchlo ubieha. Pred duchovným obcovaním preferuje telesné rozkoše a za zmienku stojí aj fakt, že každá z Bilého zbierok má rovnaký počet 69 strán, čo môžeme chápať ako narážku na známu polohu milovania, ktorá si vyžaduje telesný aj duševný súlad.

Autor akoby prostredníctvom svojho hrdinu pociťoval lútosť a smútok z odchodu z kláštora Cartoceto,³³ no čas strávený v noviciáte nepovažuje za stratený, pokladá ho za inšpiratívnu etapu života.³⁴ Svoje bohémske a mladícky nerozvážne skutky zhodnocuje aj z kresťanského aspektu. Postupom času zostáva znechutený zo svetského žitia a vyvstáva pred ním otázka, ako plnohodnotne žiť.

³⁰ Ibidem, s. 45.

³¹ Ibidem, s. 54.

³² Ibidem, s. 66.

³³ Porov. VLINKA, Jaroslav – BILÝ, Peter: *Konformista skrytý za imidžom rebela* (rozhovor s autorom). Knižná revue 12, 2002, č. 13, s. 12.

³⁴ Porov. TELEPOVSKÁ, Michaela – BILÝ, Peter: *V celibáte je milostné dobrodružstvo intenzívnejsie* (rozhovor s autorom). SME, 21. 6. 2007.

Literatúra

- APOLLINAIRE, Guillaume: *Vo väzení*. In: FELDEK, Ľ.: V otcovej Prahe. Praha: Slovenský literárny klub v ČR a Spolok priateľov slovenského divadla v Prahe, 2006. 127 s.
- APOLLINAIRE, Guillaume: *L'Esprit nouveau et les Poètes*. In: Mercure de France. Bd. 130, 1918, 1. december, s. 385 – 396.
- BILÝ, Peter: *Spomalené prítmie*. Bratislava: Vydatelstvo Spolku slovenských spisovateľov, 2001. 69 s.
- BILÝ, Peter: *V zajatí obrazu*. Bratislava: Vydatelstvo Spolku slovenských spisovateľov, 2002. 69 s.
- BILÝ, Peter: *Posledná siesta milencov*. Bratislava: Slovenský spisovateľ, 2006. 69 s.
- BILÝ, Peter: *Nočné mesto*. Bratislava: Slovenský spisovateľ, 2009. 69 s.
- BILÝ, Peter: *Životopis*. Dostupné na internete: <http://www.litcentrum.sk/slovenski-spisovatelia/peter-bily>
- BRŮCK, Miroslav: *Básnický polotovar*. Knižná revue 19, 2009, č. 24, s. 5.
- BUZÁSSY, Ján: Text na obálke. In: BILÝ, P.: *Posledná siesta milencov*. Bratislava: Slovenský spisovateľ, 2006. 69 s.
- GAVURA, Ján: *Aféra a umenie medzihry*. Dotyky 13, 2001, č. 2, s. 56.
- MATEJOV, Radoslav: *O preťahovaní*. Knižná revue 16, 2006, č. 18, s. 5.
- REGINO Z PRÜMU. *Libri duo de synodalibus causis et disciplinis ecclesiasticis* (napísané v roku 906). Charleston: Nabu Press, 2014. 550 s.
- SILAN, Janko: *Svätoboj*. Literárny týždenník, 1993, č. 7, s. 7.
- ŠRANK, Jaroslav: *Individualizovaná literatúra*. Bratislava: Cathedra, 2013. 465 s.
- TELEPOVSKÁ, Michaela – BILÝ, Peter: *V celibáte je milostné dobrodružstvo intenzívnejšie* (rozhovor s autorom). Sme, 21. 6. 2007. Dostupné na internete: <http://www.sme.sk/c/3358081/spisovatel-peter-bily-v-celibate-je-milostne-dobrodruzstvo-intenzivnejsie.html>
- VLNKA, Jaroslav – BILÝ, Peter: *Konformista skrytý za imidžom rebela* (rozhovor s autorom). Knižná revue 12, 2002, č. 13, s. 12.

PaedDr. Jaroslav Vlnka, PhD.

Katedra slovenského jazyka a literatúry, Filozofická fakulta UCM

Nám. J. Herdu 2, 917 01 Trnava – Slovensko

vlnkajaroslav@gmail.com

